

Ajuntament
de Barcelona

Tinència d'Alcaldia de Qualitat de Vida,
Igualtat i Esports.
Plaça Sant Jaume, s/n
08002 Barcelona

**Mesura de Govern pel nou curs 13/14 del
Pla Barcelona Esport en edat escolar (PBE3)
“L'esport ens fa més grans”**

B
BC
BN

Índex

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. ORÍGENS I ANTECEDENTS**
- 3. PLANTEJAMENT GENERAL**
- 4. L'ESCOLA FA ESPORT A LA CIUTAT**
- 5. XIFRES I NOVETATS DE L'ESCOLA FA ESPORT A LA CIUTAT**
- 6. PLA DE L'ESPORT FORA D'HORARI ESCOLAR**
- 7. XIFRES I NOVETATS DEL PLA DE L'ESPORT FORA D'HORARI ESCOLAR**
- 8. VINCULACIÓ AMB EL PAM 2012-15 I EL PEEB 2012-2022**
- 9. AGENTS**
- 10. TEMPORALITZACIÓ GENERAL**
- 11. PRESSUPOST**
- 12. CONSIDERACIONS FINALS**

Mesura de Govern pel nou curs 13/14 del Pla Barcelona Esport en edat escolar (PBE3)

» 01. Introducció, visió i missió.

Més enllà dels beneficis econòmics i de presència internacional que l'organització de grans esdeveniments i el turisme esportiu aporten a Barcelona, l'Ajuntament de la ciutat, coneixedor dels beneficis individuals i col·lectius que genera la pràctica d'activitat física a qualsevol edat i d'acord amb el que estableixen el PAM (2012-2015) i el Pla Estratègic de l'Esport de la ciutat (2012-2022), adopta la següent visió específica per a la població escolar de la ciutat: "Tots els infants i joves de la ciutat de Barcelona han de tenir la pràctica d'esport o d'activitat física integrada com un hàbit saludable dins el seu estil de vida i han de gaudir dels seus beneficis educatius". D'acord amb aquesta **visió** i amb l'objectiu de guiar les actuacions municipals en aquesta matèria, s'ha dissenyat la següent **missió**: "Garantir la igualtat d'infants i joves per accedir a una pràctica esportiva que millori la seva qualitat de vida mitjançant el suport a tots els agents del sector".

Com explicarem amb major detall al llarg d'aquest document i d'acord amb la trajectòria de la feina realitzada fins al moment des de l'Ajuntament, primer des de l'Institut d'Educació i després des de l'Institut Barcelona Esports (IBE), a l'hora d'estructurar el Pla Barcelona Esport en edat escolar, s'han diferenciat dos grans àmbits d'actuació:

- El suport a l'educació física curricular en horari escolar i al professorat que la desenvolupa als centres educatius de la ciutat.
- El suport a l'oferta d'activitats esportives fora d'horari escolar i als diversos agents que intervenen en aquesta (esportistes, tècnics i tècniques esportius, tutors de joc, famílies, etc.).

Per aquest nou curs escolar 13/14 elaborem aquesta Mesura de Govern que pretén donar **un renovat impuls al Pla Barcelona Esport** en edat escolar; consolidant-lo com una de les polítiques més importants en matèria de promoció i foment de l'esport entre infants, adolescents i joves de l'Ajuntament de Barcelona.

En cada un dels dos àmbits de treball esmentats, estructurarem una breu descripció de les diverses estratègies, programes, productes i actuacions que s'han dut i es duran a terme i les novetats del nou curs.

» 02. Orígens i antecedents

Des de 1986, l'Ajuntament de Barcelona ha desenvolupat diverses actuacions relacionades amb la promoció de la pràctica física esportiva en la població escolar de la ciutat. Inicialment, dins l'Institut Municipal d'Educació, es va crear el programa de suport a l'Educació Física amb l'objectiu de reforçar el professorat i els continguts d'aquesta matèria, aleshores incipient, comptant amb el suport de la que en aquell moment era l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament i els seus programes d'esport escolar.

Després de l'elaboració del *Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona* (2003), el 2006, l'Institut Barcelona Esports va crear la Direcció de Promoció esportiva com a departament independent del seguiment de la gestió de les instal·lacions i, a més de recollir la feina que s'havia desenvolupat des de l'IMEB, va iniciar el *Pla de l'esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona* amb l'objectiu de reforçar la qualitat de l'oferta ja existent d'activitats esportives fora d'horari escolar i de donar-li un marc de referència, així com instruments de difusió.

Durant els darrers anys, tant el programa d'oferta en horari lectiu (*L'escola fa esport a la ciutat*), com el Pla de l'esport en edat escolar, han anat creixent i adaptant-se a les diferents necessitats de la població infantil i juvenil. És d'aquí d'on neix la campanya "l'esport ens fa més grans" per

englobar aquests programes municipals; el nou Pla Barcelona Esport en edat escolar.

» 03. Plantejament general

L'estructura del Pla Barcelona Esport en edat escolar (PBE3) queda reflectida a la figura 1 que presentem a continuació, on s'hi recullen, a més dels àmbits d'actuació esmentats, les àrees de treball i les principals estratègies que es desenvolupen o hi ha previst desenvolupar.

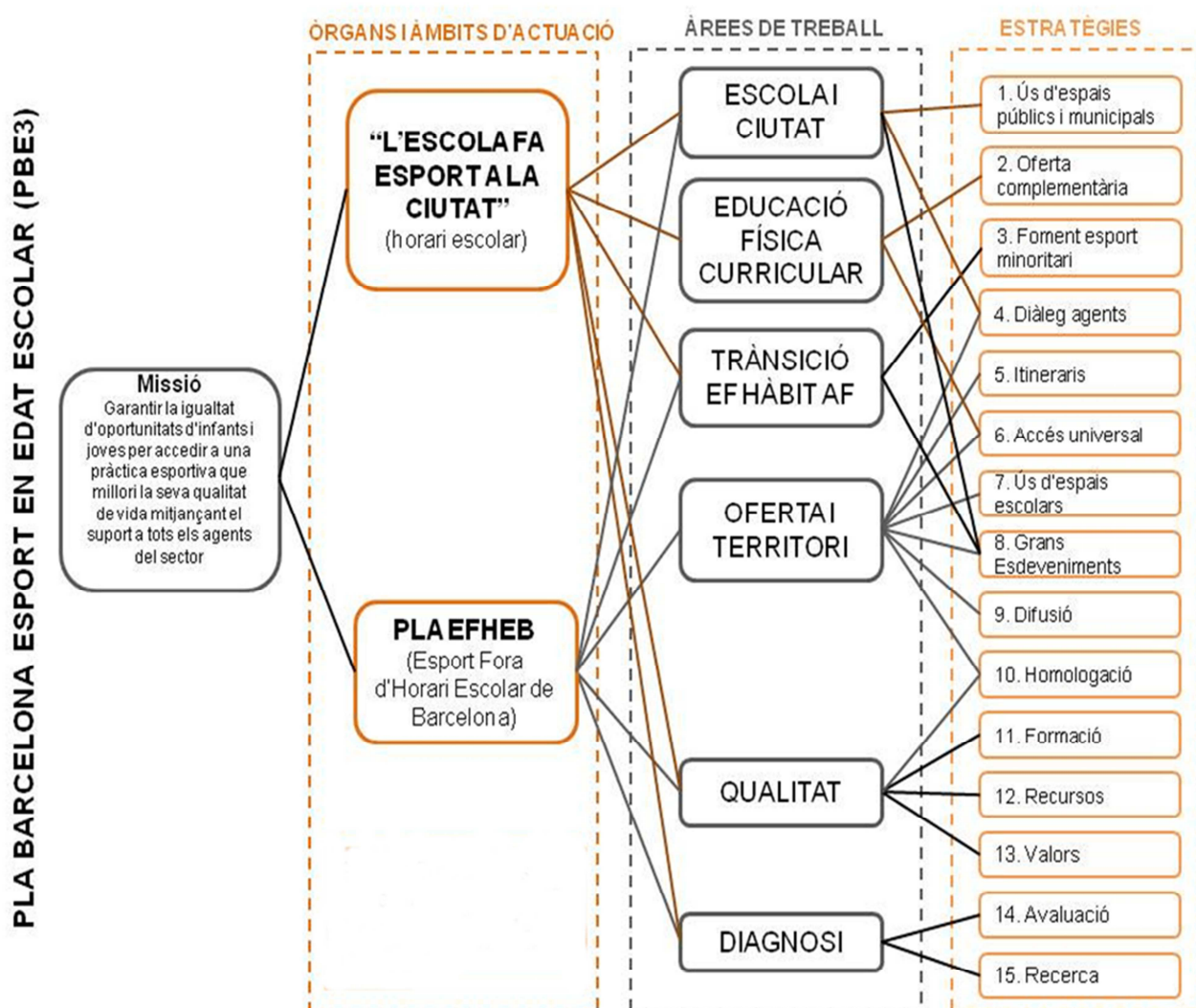

Fig. 1 Esquema del Pla Barcelona Esport en edat escolar – PBE3

Tal com hem comentat a la introducció, de la missió del Pla se'n deriven dos grans àmbits d'actuació, en funció de l'horari en que es produeix la intervenció. Així, per una banda tenim "L'escola fa esport a la ciutat" dins de l'horari lectiu i, per tant, actuant sobre la totalitat dels grups-classe que participen, i per l'altra banda el "Pla d'Esport fora d'horari escolar de Barcelona", que intervé sobre l'oferta extraescolar amb aquella part d'infants, adolescents i joves que ha incorporat la pràctica esportiva com una forma d'ocupació del seu temps lliure.

Mes enllà d'algunes diferències degudes al context de les intervencions, els dos àmbits d'actuació comparteixen pràcticament la totalitat dels eixos o de les àrees de treball que s'han dissenyat. Tot seguit presentem i justifiquem aquestes àrees:

1. Escola i ciutat. Quan l'objectiu és plantejar i desenvolupar una actuació municipal adreçada als infants i joves de la ciutat, sembla evident que, per assolir les fites que s'estableixin, cal posar en relació aquests dos espais "escola" (entorn on trobem la totalitat de la població infantil i juvenil) i "ciutat" (entorn de responsabilitat de l'Administració local).

2. Educació física curricular. El professorat d'educació Física, tant d'infantil, de primària com de secundària, és el principal responsable de transmetre i educar l'alumnat en els continguts relacionats amb l'activitat física i l'esport. Aquest fet ens porta, doncs, a valorar-los com un instrument fonamental en el desenvolupament de qualsevol política municipal que pretengui promoure la pràctica física i esportiva. Els continguts que s'imparteixen, sorgits dels currículums de les administracions competents, són la base de totes les activitats que s'ofereixen als Centres Docents de la ciutat.

- 3. Trànsit de l'educació física cap a l'hàbit de pràctica d'activitat física.** Tal com indica la missió proposada, l'Ajuntament pretén que la totalitat de nens i nenes de Barcelona gaudeixi dels beneficis de la pràctica esportiva. En conseqüència, una de les línies de treball forçosament ha de ser afavorir el pas de la pràctica que es desenvolupa en horari lectiu amb tothom, cap a qualsevol de les activitats que els organitzadors existents posen a l'abast de la població infantil i juvenil de la ciutat, fora de l'horari lectiu.
- 4. Oferta i territori.** D'acord amb el que comentàvem al punt anterior, Barcelona disposa d'una variadíssima oferta d'activitats esportives adreçades a la població escolar, que organitzen diversos agents vinculats tant als mateixos centres educatius com al teixit associatiu de la ciutat. Donat aquest fet, l'Ajuntament es planteja la difusió d'aquesta oferta, vinculada als diferents territoris de la ciutat, com un dels elements claus de la seva política de promoció esportiva. Si volem que els infants i joves barcelonins practiquin esport, hem de garantir que la informació d'oferta sigui més propera i arribi al seu públic objectiu.
- 5. Qualitat.** Com succeeix amb qualsevol servei que s'ofereix directament des de l'Ajuntament o que es difon a través de canals municipals, la màxima qualitat de l'oferta i la satisfacció de la ciutadania són alguns dels principals objectius a assolir i, per tant, incloure aquesta àrea de treball dins el plantejament del Pla Barcelona Esport en edat escolar esdevé ineludible.
- 6. Diagnosi.** Qualsevol actuació que es pretengui planificar amb sentit i que pretengui arribar a generar millores en un entorn determinat s'ha de fonamentar en una diagnosi dels problemes sobre els quals pretén intervenir i ha d'incloure una avaluació dels seus efectes i del seu desenvolupament. Per aquesta raó, no podíem obviar aquesta àrea de treball dins d'aquest projecte.

Una vegada exposades i justificades les àrees de treball del Pla Barcelona Esport en edat escolar, és el moment d'entrar a descriure les estratègies i a fer un breu esbós de les actuacions que les desenvolupen des de cada un dels dos àmbits que hem comentat (dins i fora de l'horari escolar).

» 04. L'escola fa esport a la ciutat

“L'escola fa esport a la ciutat” és la denominació general sota la qual **s'agrupen tots els programes de treball de la promoció de l'activitat física i l'esport dins de l'horari escolar**, a través del suport a l'educació física curricular i que, en un moment o altre, impliquen el desenvolupament d'activitats en algun espai de la ciutat, més enllà del mateix centre escolar.

Tot seguit, repassarem les estratègies a través de les quals l'estem desenvolupant i que, fins al moment, han fet possible assolir l'èxit quant a participació de joves i quant a satisfacció del professorat que mostren els resultats de les avaluacions realitzades.

1. Ús d'espais públics municipals

Com ja hem comentat anteriorment, amb la intenció de connectar els centres educatius amb la realitat i les possibilitats del seu entorn ciutadà, els programes d'horari escolar habitualment culminen amb alguna activitat conjunta de tots els participants en una instal·lació municipal o bé en algun espai públic (natural i/o urbà) de la ciutat. D'aquesta manera, a més, aconseguim donar a conèixer les possibilitats que ofereix Barcelona per a la pràctica esportiva.

Per posar alguns exemples, d'una banda, podem comentar que programes com **“Ja nedo”**, **“Corro, salto, llenço”** i el **“Raid atlètic”** **“Dansa Ara”** es desenvolupen a instal·lacions esportives municipals (piscines, pistes d'atletisme i l'Estadi Olímpic Lluís Companys, Palau Sant Jordi, respectivament).

4. Diàleg agents

A l'hora de dissenyar qualsevol tipus d'oferta adreçada als centres educatius, **sempre contactem i dialoguem amb les entitats, empreses o persones més expertes** del nostre entorn en el tema en qüestió. Les seves orientacions i el coneixement municipal dels interessos i necessitats del professorat, adquirit després de molts d'anys de contacte i d'experiència, acaben configurant cada proposta didàctica. El seu desenvolupament gairebé sempre implica la col·laboració, almenys, d'un d'aquests agents que en garanteix el bon funcionament tècnic. (Federacions, Clubs, Grups de dansa, Escola de Circ, etc.)

2. Oferta complementària a l'Educació Física curricular

L'origen de totes les actuacions en horari escolar va ser donar suport a l'assignatura d'Educació Física, aleshores incipient. Per aquest motiu, totes les propostes es fonamenten en una anàlisi acurada del currículum d'aquesta matèria i busquen ampliar les possibilitats de desenvolupament dels continguts que s'hi imparteixen amb experiències que suposin un valor afegit tant per als i les escolars com per al professorat.

A continuació presentem una taula amb la relació de programes desenvolupats fins al moment i els cursos als que s'adrecen.

Taula 1. Programes de “L'escola fa esport a la ciutat” del curs 2012/13.

Núm.	Programes	Alumnat 2012/13	Centres 2012/13
1	EL JOC PERDUT	3.114	82
2	JA NEDO	5.028	141
3	DANSA ARA	5.401	141
4	CURSES D'ORIENTACIÓ	9.549	188
5	FLIC FLAC CIRC	749	21
6	RAID ATLÈTIC	2.312	47
7	CORRO, SALTO I LLENÇO	1.786	27
8	BIATLÓ ESCOLAR	3.472	88
9	TRIATLÓ ESCOLAR	2.335	32
10	ESCALA DE VALORS.	600	
11	A LA GRADA, PASSIÓ I SENY!	503	10
12	L'ESPORT INCLOU	210	5
13	PEDALA	300	6
14	DE MARXA FENT ESPORT	1.873	37
15	LA GIMNÀSTICA, FA PER TU!	1.065	25
16	ELS ESCACS, FAN PER TU!	965	26
17	EL VOLEIBOL, FA PER TU!	995	26
18	EL JUDO, FA PER TU!	525	11
19	EL TAMBORÍ, FA PER TU!	743	17
20	L'ESGRIMA, FA PERTU!	377	10
21	EL RUGBI TOUCH, FA PER TU !	1.370	32
22	L'HOQUEI PATINS, FA PER TU !	406	10
23	EL WATERPOLO, FA PER TU!	385	9
24	EL REM, FA PER TU !	564	14
25	L'ESCALADA, FA PER TU !	812	19
26	EL CORFBAL, FA PER TU !	777	16
27	L'HANDBOL, FA PER TU !	1.452	33

6. Accés universal

El fet que l'oferta de programes s'adrexi a centres educatius en horari escolar fa que aconseguim arribar a la totalitat de l'alumnat (nois i noies) dels grups-classe sense restriccions. Així doncs, eliminem les desigualtats de participació que es donen fora d'horari lectiu en funció del gènere i, mitjançant el programa ***l'Esport inclou***, garantim el suport afegit per la inclusió dels infants i joves amb discapacitat a les diferents opcions de l'oferta.

3. Foment esport minoritari

Considerem que cal donar a conèixer i facilitar l'accés a la varietat més àmplia possible de pràctiques físiques i esportives. Per aquesta raó, hem dissenyat programes que faciliten al professorat la incorporació de continguts d'esports i d'activitats físiques molt diverses i en molts casos minoritàries.

8. Grans Esdeveniments

Tal com hem comentat a la introducció, Barcelona és reconeguda internacionalment com a seu exemplar de grans esdeveniments esportius. Darrerament, ha acollit competicions del màxim nivell com els Mundials de Natació i d'Handbol, els XGames i el CSIO (2013), els Mundials júnior d'Atletisme (2012), entre d'altres. **Barcelona també es caracteritza per aconseguir que aquests esdeveniments esportius deixin un llegat a la ciutat** que perdura al llarg del temps; aprofitant per promoure una oferta d'activitats vinculades a la modalitat esportiva corresponent, entre les quals sempre es busca arribar als centres educatius dins el seu horari lectiu.

11. Formació

Atès que un dels principis bàsics en el plantejament de qualsevol actuació municipal és garantir la màxima qualitat de la intervenció, l'oferta en horari escolar inclou oportunitats de formació continuada per al professorat que inscriu els seus grups-classe als programes. **Les Jornades “L'esport fa escola”** ofereixen aquest espai de formació i d'intercanvi d'experiències al professorat per dotar-lo dels recursos necessaris.

12. Recursos

Lligada a l'estratègia de Formació, tal com ja indicàvem al punt anterior, el disseny de cada programa inclou l'elaboració de documentació de suport i materials didàctics adreçats al professorat. A més a més, l'Ajuntament de Barcelona també disposa d'un servei de préstec de material esportiu adreçat als centres educatius que permet millorar la qualitat del desenvolupament pràctic de les sessions, gràcies a la disponibilitat de materials esportius específics que, habitualment, no estan al seu abast.

13. Valors

Reconeixent el rol de l'esport com a instrument educatiu que pot contribuir a la formació de joves ciutadanes i ciutadans responsables, autònoms i cívics, l'Ajuntament atorga molta importància a l'educació en valors a través de la pràctica física i l'esportiva. Per aquest motiu, “L'escola fa esport a la ciutat” inclou el macroprograma “**Escala de valors**” que, integrat per programes com “**A la grada, passió i seny**” i “**La competició en positiu**” entre d'altres, persegueix aprofitar aquest potencial educatiu de l'esport en matèria de valors, tractant-lo des de diferents perspectives: practicant, públic, etc.

14. Avaluació

Tal com hem indicat al plantejament general, **no concebem cap actuació municipal sense una fase d'avaluació** que aporti informació sobre el seu desenvolupament i els seus resultats. Opinió del professorat i reunions periòdiques de valoració del funcionament de tots els programes al llarg del curs i especialment al final del mateix de cara a millorar-ne l'edició següent, són les línies de treball seguides.

15. Recerca

De forma freqüent, l'Ajuntament de Barcelona (a través de l'IBE) rep demandes de col·laboració en projectes de recerca per part d'Universitats, Observatoris i altres agents. En aquest sentit, cal destacar l'interès i la predisposició dels organitzadors dels diferents programes que componen **"L'escola fa esport a la ciutat"** per donar suport a aquests projectes, ja que acostumen a proporcionar informació d'interès per al reajustament o innovació dels programes estudiats.

» 05. Xifres i novetats de “L’escola fa esport a la ciutat” per al curs 2013-14

Curs 2013-2014

10.500 places noves (poden créixer en funció de la demanada), 9.160 de les quals ja estan cobertes. Sobre un total de 70.000, un augment del 17% respecte el curs anterior.

- 1.100 per a educació infantil.
 - 6.800 per a educació primària.
 - 1.600 per a educació secundària .
 - 1.440 per a educació especial.
- 233 Centres educatius, 11 de nous.
 - 59.900 inscripcions fins el moment, segueixen creixent.
 - Total de 36 propostes d’activitat esportiva.

Novetats per a l’impuls i reforç del Pla:

- Activitats escolars vinculades als grans esdeveniments de ciutat:
 - Cavall i esport. Barcelona Equestrian Challenge: activitat relacionada amb l’esdeveniment de ciutat i d’apropament del món del cavall als ciutadans.
- Noves modalitats del programa “L’Esport fa per tu”: apropament dels infants a esports poc coneguts o practicats:
 - El Rugbi, fa per tu!
 - El Beisbol, fa per tu!
- La Laia juga a tennis: promoció del tennis femení a través dels clubs de tennis de la ciutat.

- Esports de pel·lícula: coneixement i sensibilització cap a altres realitats a través de la visualització d'un documental sobre esportistes etiòps i l'ONG AFNE que els dona suport.
- Pedala per Educació Especial: assegurar l'aprenentatge d'anar en bicicleta als nens i nenes amb discapacitat.
- Corro, salto i llenço: apropament a les pistes atlètiques de la ciutat i als clubs d'atletisme.
- Coneix el Pentatló: entrenaments d'esports combinats per preparar el Biatló i el Triatló escolars, i apropament a l'esport del Pentatló.
- Esports d'acció i urbans: apropament a l'skate, patí, patins en línia...

RESUM INSCRIPCIONS, CENTRES I ACTIVITATS

	CURS 12-13	CURS 13-14
Nombre inscripcions	48.462	59.900 (en augment)
Nombre centres educatius	222	233
Activitats esportives	28	36

» 07. Pla esport fora d'horari escolar de Barcelona.

Com ja s'ha mencionat, més enllà de “L'escola fa esport a la ciutat”, l'Ajuntament de Barcelona, a través de l'IBE i el CEEB, també intervé en l'àmbit de l'esport en edat escolar fora d'horari lectiu. El conjunt d'estratègies i actuacions en aquesta línia s'emmarquen en el *Pla de l'esport fora d'horari escolar de Barcelona*, amb la finalitat d'oferir un instrument de referència als agents del sector que pugui guiar el desenvolupament de la seva activitat. A continuació es concreten aquestes estratègies i les actuacions principals que inclouen.

4. Diàleg agents

5. Itineraris

7. Ús d'espais escolars

El gran repte a afrontar per assolir la visió d'incorporar la pràctica d'activitat física com a hàbit de la ciutadania més jove és disposar d'una oferta d'activitats que garanteixi tres factors: la qualitat pedagògica i dels recursos utilitzats (factor recollit com un àmbit d'actuació específic en aquest Pla), la proximitat al domicili o al centre educatiu dels i de les practicants, i la continuïtat de la pràctica a mesura que infants i joves creixen i canvien de centre d'estudis.

6. Accés universal

En el marc de la Mesura de Govern “**Convivim esportivament**” aprovada a finals del curs 2011/12, concretament dins les intervencions adreçades a infants i joves escolaritzats a centres educatius (Pla “aprenent esportivament”), es contemplen els *projectes d'activació* (gestionats per la

Fundació per l'Educació i l'Esport de Barcelona –FEEB-) per iniciar oferta d'activitats esportives en aquells centres educatius que no en tenen.

Una segona via per promoure la universalitat de l'accés de nens i nenes a la pràctica esportiva és l'oferta d'activitats durant els períodes de vacances que homologa, rep suport o organitza directament l'Ajuntament. En aquest sentit, destaquem l'oferta esportiva inclosa a la Campanya de Vacances d'Estiu municipal, els tradicionals **Campus Olímpia** i casals esportius, l'**Estiu Fantàstic**, que organitza la Fundació per a l'Educació i l'Esport de Barcelona (FEEB) en alguns barris de la ciutat i, finalment, durant el període de vacances de Nadal, l'oferta d'accés gratuït mitjançant passis de grup al **Festival de la Infància**, on l'Ajuntament té un espai que inclou diferents activitats esportives.

Pel que fa a la cerca de l'increment de la participació dels infants amb discapacitat, gràcies a l'aplicació de la Mesura de Govern municipal “**L'esport inclou**” on es proposen diverses actuacions en matèria de formació de tècniques i de tècnics esportius, així com d'assessorament per garantir la inclusió de les activitats, considerem que disposem d'instruments suficients per avançar en aquesta direcció.

8. Grans Esdeveniments

La col·laboració entre l'Ajuntament, l'entitat organitzadora de cada esdeveniment i el CEEB, per endegar programes de promoció esportiva que apropin els diversos esports les competicions dels quals acollirà Barcelona a la població més jove de la ciutat és una de línies de treball seguides (estratègia 5).

9. Difusió

La pàgina web que permet la consulta d'informació per part de les famílies o de les persones interessades a trobar una activitat esportiva adient per al seu fill o la seva filla, així com la versió impresa de la **Guia d'oferta esportiva per a joves i infants** que s'edita anualment permeten una òptima **difusió** de tota l'oferta.

10. Homologació

En línia amb la demanda reiterada de nombrosos organitzadors d'activitats i amb els resultats del Pla Estratègic de l'Esport a la ciutat, plantejem l'establiment de **criteris de qualitat** que reconeixin i distingeixin l'oferta difosa a través de mitjans municipals (estratègia 10). Aquests criteris tindrien a veure amb aspectes com: el projecte esportiu, la formació de la coordinació i el monitoratge de les activitats, les característiques de les instal·lacions, la ràtio esportistes/tècnics, etc.

Per desenvolupar aquesta estratègia, s'ha elaborat un *Protocol de seguiment de qualitat de l'oferta esportiva*, on es detalla el procediment a seguir per avaluar determinats **criteris bàsics** o mínims de qualitat i altres **criteris addicionals** indicadors de qualitat de l'oferta esportiva.

Al final de cada curs, es valorarà la informació recollida en relació a ambdós tipus de criteris i es determinaran els organitzadors a incloure a la Guia, en la mesura que compleixin els criteris bàsics, i les icones a assignar a cada una de les activitats amb característiques que s'ajustin als criteris addicionals. D'aquesta manera, la qualitat de l'oferta de cada organitzador quedarà reconeguda, difosa i homologada formalment.

11. Formació

S'han dut a terme seminaris i tallers adreçats al monitoratge en el marc de les Jornades Educació i Esport, que es programen al mes d'octubre, just abans que comenci la temporada de les competicions esportives escolars organitzades pel CEEB..

12. Recursos

D'una banda, atesa la seva comprovada utilitat per al monitoratge (cada any més d'un miler de monitors els utilitzen), considerem necessari continuar amb la producció dels **materials de suport a la programació** (estratègia 12) **com el document de programació i les fitxes de sessió**. Aquests productes, que s'han revisat des del punt de vista del seu disseny, ajuden a reforçar la qualitat de les activitats perquè faciliten la feina de planificació de l'ensenyament esportiu i donen suport als tècniques i tècnics d'esport en edat escolar.

13. Valors

L'Ajuntament de Barcelona s'ha compromès amb la difusió i la defensa dels valors educatius i positius de l'esport en edat escolar i aquest compromís s'ha traduït en la promoció de campanyes com el “**Compta fins a tres**” i el programa “**Valors i Esport: Grada Jove**”.

14. Avaluació

15. Recerca

Amb l'objectiu de conèixer l'efecte de les diverses actuacions desenvolupades en matèria d'educació física i esport en edat escolar a la nostra ciutat, es realitza periòdicament (cada 4 o 5 anys) **l'enquesta d'hàbits esportius escolars**. Aquest exercici aporta dades sobre la realitat de la pràctica esportiva d'infants i joves a Barcelona i ha de servir per orientar noves actuacions i ajustar les ja iniciades en aquesta matèria (estratègia 14).

En l'àmbit de la recerca, continuarem oberts a la col·laboració amb els projectes d'investigació que, des de qualsevol agent reconegut (universitats, observatoris, etc.) o el mateix Ajuntament, es proposin o requereixin del suport municipal per al seu desenvolupament (estratègia 15). En aquest sentit, volem destacar l'interès per mantenir la col·laboració amb l'Observatori Català de l'Esport (Generalitat de Catalunya) i amb l'International Sociological Sport Observatory (FEEB i *Fundación Educar Uno* de Mèxic). En el cas d'aquest últim ens, pot resultar d'especial utilitat la seva col·laboració implementant la recollida d'informació qualitativa en relació a la satisfacció de les famílies i els infants que participin a les activitats d'aquells organitzadors que vulguin aconseguir la icona de qualitat relativa a aquest aspecte.

» 08. Xifres i novetats del Pla de l'Esport fora d'horari escolar per al curs 2013-14

- Número modalitats esportives (amb oferta): 156
- Número d'entitats organitzadores: 453
- Número d'espais de pràctica (instal·lacions): 459

- Instal·lacions (distribució per districte i per titularitat):

Districte	Llocs i instal·lacions	Percentatge
Ciutat Vella	38	8,2
Eixample	58	12,6
Sants - Montjuïc	61	13,2
Les Corts	19	4
Sarrià - Sant Gervasi	36	7,8
Gràcia	48	10,4
Horta - Guinardó	46	10
Nou Barris	41	9
Sant Andreu	46	10
Sant Martí	66	14,3
TOTAL	459	100

Titularitat	Llocs i instal·lacions	Percentatge
Instal·lacions públiques	124	25,7
Escoles públiques	118	18,5
Instal·lacions privades	90	9
Escoles concertades / privades	85	27
Instituts públics	42	19,6
TOTAL	459	100

- Organitzadors (distribució per tipologia):

Tipologia d'organitzador	Quantitat	Percentatge
Associacions esportives (associació, club, agrupació, penya, unió esportiva...)	249	55
Centres educatius	77	11,5
AMPA	52	17
Empreses	33	4
Centres esportius (gestors d'instal·lacions públiques)	18	1,7
Fundacions	16	3,5
Federacions esportives	8	7,3
TOTAL	453	100

- **Activitats:**

La incorporació de la Fundació per l'Esport i Educació de Barcelona i, amb ella, la de l'oferta d'activitats que ha generat en el marc de la Mesura de Govern Convivim Esportivament, ha afegit un total de 108 noves activitats a la Guia.

Taula. Distribució oferta per franges edat (quantitat i percentatge)

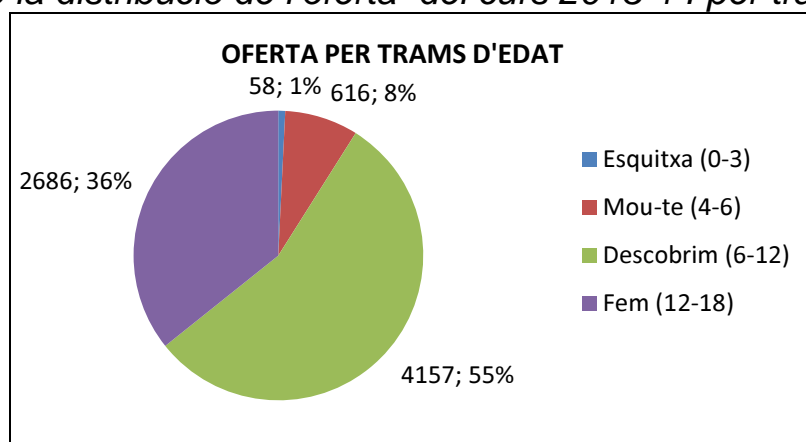
Tram edat	Número de grups d'activitat	Nombre de places*
Esquitxa (0-3 anys)	58	696
Mou-te (4-6 anys)	616	7.392
Descobrim l'esport (6-12 anys)	4157	49.884
Fem esport (12-18 anys)	2686	32.232
Total	7517	90.204

**(amb grups d'una mitjana de 12 participants).*

En base a aquest total, es pot estimar una **oferta aproximada que supera les 90.000 places** d'activitats esportives extraescolars

PER TRAMS D'EDAT

Gràfic de la distribució de l'oferta del curs 2013-14 per trams d'edat

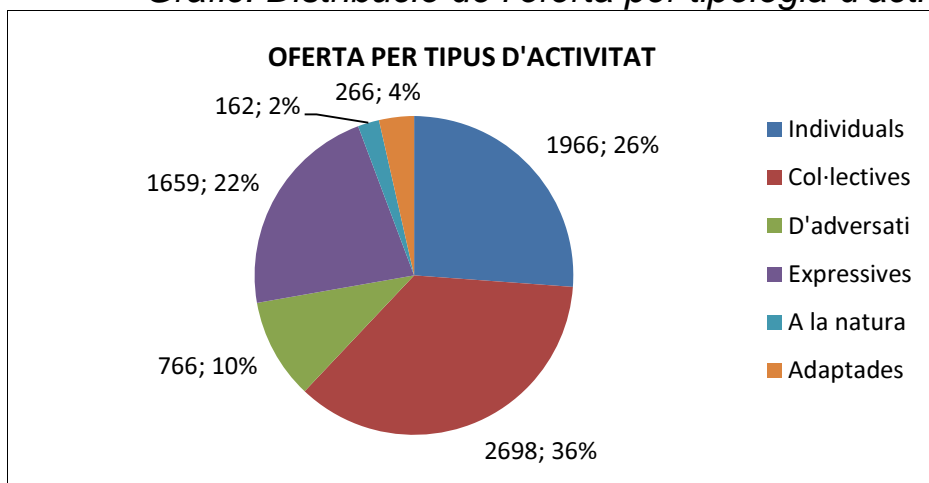
PER TIPOLOGIA DE L'ACTIVITAT

Taula. Distribució oferta per tipus de modalitat esportiva (quantitat i percentatge)

Tipus d'activitat	Oferta (grups d'activitats)	Nombre de places*	Percentatge
Individuals	1.966	23.592	26%
Col·lectives	2.698	32.376	36%
D'adversari	766	9.192	10%
Expressives	1.659	19.908	22%
A la natura	162	1.944	2%
Adaptades	266	3.192	4%
Total	7517	90.204	100%

*(amb grups d'una mitjana de 12 participants).

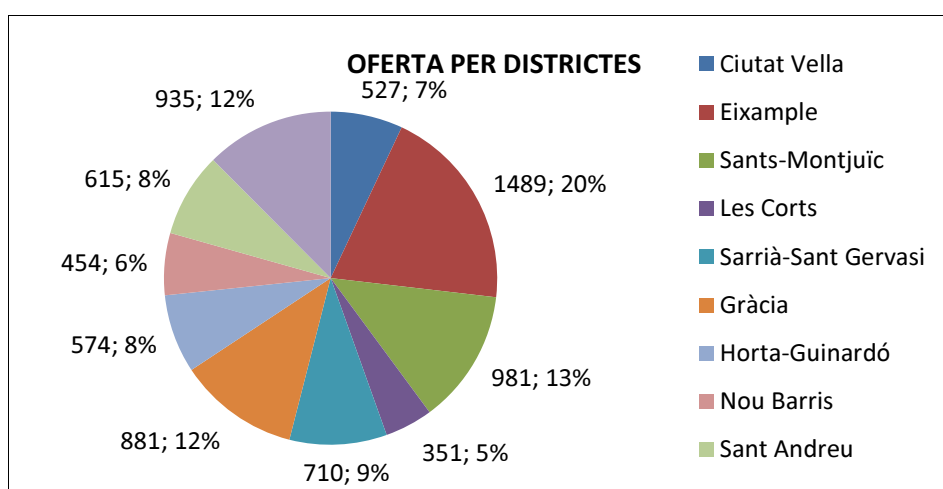
Gràfic. Distribució de l'oferta per tipologia d'activitat

PER DISTRICTES (quantitat i percentatge)

Districte	Oferta (grups d'activitats)	Nombre de places*	Percentatge
Ciutat Vella	527	6.324	7%
Eixample	1489	17.868	20%
Sants-Montjuïc	981	11.772	13%
Les Corts	351	4.212	5%
Sarrià-Sant Gervasi	710	8.520	9%
Gràcia	881	10.571	12%
Horta-Guinardó	574	6.888	8%
Nou Barris	454	5.448	6%
Sant Andreu	615	7.380	8%
Sant Martí	935	11.220	12%
TOTAL	7517	90.204	100%

*(amb grups d'una mitjana de 12 participants).

Novetats per a l'impuls i reforç del Pla:

- Creació de xarxes de col·laboració entre agents del territori (centres escolars, instituts, clubs, instal·lacions municipals, etc.), a través d'acords i compromisos explícits, **que permeti a la ciutadania tenir clars quins són els itineraris esportius** que garantiran el manteniment de l'hàbit de pràctica esportiva durant tota l'escolarització encara que canviï l'espai o la instal·lació on es desenvolupa i l'organitzador de l'activitat.
- **Creació d'un cens de l'estat de conservació de les instal·lacions** que permeti prioritzar accions de manteniment i, d'altra banda, construir una eina de recollida i de transmissió d'informació sobre l'ocupació d'aquestes instal·lacions per conèixer la seva disponibilitat per a activitats que ho necessitin.
- Amb l'objectiu d'arribar a tots els agents que intervenen en l'esport en edat escolar, hi haurà una implementació d'un **cicle de formacions** adreçat a les persones integrants de les coordinacions i juntes directives de clubs esportius amb categories de base, d'AMPA que organitzen activitats esportives al seu centre educatiu, i altres responsables.
- Amb l'objectiu **de potenciar l'educació en valors** a través de l'esport i de renovar la fórmula per aconseguir-ho, realitzarem diverses actuacions en aquesta línia. En són un exemple els Premis "Compta fins a tres", que valoren l'esportivitat i la difusió dels valors educatius de l'esport escolar, o el programa "Escala de valors", que engloba activitats com "A la Grada, passió i seny!", en què s'ofereix l'assistència a algun espectacle esportiu amb l'objectiu de traslladar els valors educatius de
- Establiment de **criteris de qualitat** que reconeguin i distingeixin l'oferta difosa a través de mitjans municipals. (detallat a pàgina 17)

» 09. Vinculació amb el PAM (2012-2015) i el Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona (2012-2022)

Vinculació entre el Pla d'Acció Municipal i el Pla Barcelona Esport en edat escolar

Punts al PAM	Punts al Pla Barcelona Esport en edat escolar
<p>Objectiu de ciutat 1.6 Potenciar la funció social de l'esport. [...] el seu vessant educatiu i competitiu.</p> <p>Objectiu estratègic 1.6.4. Esport i cohesió social: garantir el paper de cohesió, inclusió i igualtat social de l'esport.</p>	<p>Missió: garantir la igualtat d'oportunitats d'infants i joves per accedir a una pràctica esportiva que millori la seva qualitat de vida [...].</p> <p>Estratègia 6. Accés universal a la pràctica esportiva.</p> <p>Estratègia 3. Foment esport minoritari</p>
<p>Objectiu estratègic 1.6.1. Promoció de la pràctica de l'esport i l'activitat física. Promocionar la pràctica de l'esport i de l'activitat física, consolidant la seva quotidianitat entre la població, per aconseguir una vida saludable i activa mitjançant plans i programes específics.</p>	<p>Àrea de treball Transició Educació Física a hàbit d'activitat física.</p> <p>Totes les estratègies</p>
<p>Objectiu estratègic 1.6.3. Més participació: Impulsar una nova estratègia de política esportiva per a incrementar la participació de la població infantil, adolescent i juvenil en la pràctica de l'esport organitzat, basada en la concertació amb el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona, amb les federacions esportives, les entitats i els clubs de la ciutat, potenciant el seu paper d'instruments de socialització de la població.</p>	<p>Gestió conjunta entre l'Ajuntament i el CEEB dels programes municipals d'esport en edat escolar, amb el PEEM com a document marc a implementar.</p> <p>Accions del PBE3 relacionades Millorar la qualitat de l'oferta esportiva. Mesura de Govern Convivim esportivament. Acords entre agents que facilitin la continuïtat de la pràctica entre infants i joves.</p>

Objectiu estratègic 1.4.4. Educació en valors com un element de qualitat del sistema escolar.	Estratègia 13. Treball educatiu en valors de l'esport.
Actuacions de l'objectiu estratègic 1.6.3. Impulsar una nova estratègia de política esportiva per a incrementar la participació de la població infantil, adolescent i juvenil en la pràctica de l'esport organitzat [...].	Gestió conjunta entre l'Ajuntament i el CEEB dels programes municipals d'esport en edat escolar, amb el PEEM com a document marc a implementar. Noves estratègies en esport escolar Incorporació de noves estratègies al Pla, així com la continuïtat i actualització de les accions desenvolupades fins al moment.
Objectiu estratègic 2.1.5 Incrementar els marcs de relació amb els agents esportius.	Missió [...] suport a tots els agents del sector. Estratègia 4. Diàleg agents Estratègia 11. Formació Estratègia 12. Recursos Estratègia 13. Valors Estratègia 8. Grans esdeveniments esportiu
Objectiu 2.1. Potenciar i ordenar els canals d'interacció real i efectiva entre l'Ajuntament i les diferents entitats, associacions i agents esportius, socials i culturals. Objectiu 2.2. Apostar per un model de ciutat basat en la cooperació, implicació i coresponsabilitat entre l'Ajuntament i els diferents agents socials. Objectiu 2.3. Enfortir el teixit associatiu de la ciutat [...].	Estratègia 2. Oferta complementària Estratègia 3. Foment esport minoritari Estratègia 4. Diàleg agents. Estratègia 2. Itineraris. Estratègia 11. Formació Estratègia 15. Recerca

Vinculació entre les línies estratègiques del Pla Estratègic de l'Esport de Barcelona i el PBE3.

Línies estratègiques del Pla Estratègic	Pla Barcelona Esport en Edat Escolar
<p>Esport educatiu – Línia estratègica 1. Incrementar la participació de la població infantil, adolescent i juvenil tot impulsant una nova estratègia de política esportiva basada en la concertació amb les federacions, entitats i clubs de la ciutat i, molt especialment amb el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona (CEEB) com a instrument central de la promoció de l'esport en edat escolar.</p>	<p>Gestió conjunta entre l'Ajuntament i el CEEB dels programes municipals d'esport en edat escolar, amb el PEEM com a document marc a implementar.</p> <p>Noves estratègies en esport escolar</p> <p>Incorporació de noves estratègies al Pla, així com la continuïtat i actualització de les accions desenvolupades fins al moment.</p> <p>Missió</p> <p>Garantir la igualtat d'oportunitats d'infants i joves per accedir a una pràctica esportiva que millori la seva qualitat de vida mitjançant el suport a tots els agents del sector.</p> <p>Estratègia 4. Diàleg agents</p>
<p>Esport Educatiu – Línia estratègica 2. Educar en la igualtat. Potenciar la igualtat d'oportunitats per noies i nois en la pràctica de l'esport, incidint en la inclusió i programant activitats que s'adrecin per igual a ambdós gèneres en les primeres edats, assegurant itineraris de continuïtat que agrupin a qui estigui interessat en el mateix esport, fent èmfasi especialment en les noies.</p>	<p>Missió</p> <p>Garantir la igualtat d'oportunitats d'infants i joves per accedir a una pràctica esportiva que millori la seva qualitat de vida mitjançant el suport a tots els agents del sector.</p> <p>Estratègia 6. Accés universal</p> <p>Estratègia 5. Itineraris</p> <p>Estratègia 3. Foment esport minoritari</p> <p>Estratègia 13. Valors</p>

<p>Esport educatiu – Línia estratègica 3. Educar en els valors de l'esport, i en el dret de l'accés a l'esport per a tothom (afavorint la inclusió normalitzada dels esportistes amb discapacitat en la pràctica de l'esport organitzat). Ensenyar els hàbits i els valors de l'esport com una opció estratègica de futur per l'educació de nois i de noies.</p>	<p>Estratègia 13. Valors</p>
<p>Esport educatiu – Línia estratègica 4. Formar als agents esportius per assegurar la vessant educativa de l'esport. En especial la del professorat d'educació física i dels tècnics esportius.</p>	<p>Estratègia 11. Formació Estratègia 12. Recursos</p>
<p>Esport i clubs – Línia estratègica 5. [...] Promoure, concertar o convenir amb els clubs, entitats i les federacions programes de promoció i pràctica dels seus esports [...].</p>	<p>Missió [...] suport a tots els agents del sector. Estratègia 2. Oferta complementària Estratègia 4. Diàleg agents</p>
<p>Esport i clubs – Línia estratègica 9. Evitar l'abandonament de la pràctica esportiva entre els adolescents, especialment durant l'educació secundària.</p>	<p>Àrea de treball Transició Educació Física a hàbit d'activitat física. Estratègia 5. Itineraris Acords entre agents (continuïtat pràctica)</p>
<p>Esport, ciutat i benestar – 10. Fer de la ciutat l'escenari de la pràctica esportiva i de l'activitat física. Facilitar i habilitar espais urbans o naturals de la pròpia ciutat, i ordenar els seus usos per aconseguir-ho.</p>	<p>Estratègia 1. Ús d'espais públics i municipals Estratègia 7. Ús d'espais escolars</p>
<p>Cohesió i esport – Línia estratègica 13. Intervenir de forma global o específica per afavorir la cohesió social, facilitant la pràctica esportiva als segments poblacionals amb dificultats</p>	<p>Estratègia 6. Accés universal Mesura de Govern "Convivim esportivament" Estratègia 13. Valors</p>

d'accés normalitzat a la mateixa. [...]	
Cohesió i esport – Línia estratègica 14. Aprofitar els esdeveniments esportius que es facin a la ciutat per promocionar l'esport de base i l'esport escolar.	Estratègia 8. Grans esdeveniments Programes de promoció vinculats
Cohesió i esport – Línia estratègica 16. Formar els professionals de l'esport amb criteris de cohesió i inclusió social. Cal començar des de la facultat i altres agents educatius.	Estratègia 11. Formació Estratègia 12. Recursos

Vinculació entre els Plans Directors del Pla Estratègic de l'Esport i el PBE3

Plans Directors del Pla Estratègic	Pla Municipal d'Esport en Edat Escolar
Pla Director Esport Educatiu	“L'escola fa esport a la ciutat” es considera un dels projectes dins el Pla Director, amb un paper clau en la promoció de modalitats esportives en l'àmbit escolar.
Pla Director Esport Educatiu – Justificació: estudis d'hàbits esportius aporten informació sobre la participació d'infants i joves en l'esport que permet fer una diagnosi de la situació.	Estratègia 14. Avaluació Estratègia 15. Recerca
Pla Director Esport Educatiu –es proposa la creació d'un segell de qualitat	Estratègia 10. Homologació Proposta de seguiment de qualitat de l'oferta esportiva per a infants i joves.
Pla Director Esport Educatiu – implantació de xarxes de continuïtat entre l'esport escolar i les entitats i clubs.	Estratègia 5. Itineraris Acords entre agents (continuïtat pràctica) Estratègia 2. Oferta complementària

Pla Director Esport Educatiu – Processos a activar: Formatius- metodològics, on l'educació en valors mitjançant l'esport, el reconeixement social del benefici de les activitats per a escolars, i la millora de la qualitat dels programes fins ara desenvolupats han de ser objectius prioritaris.	Estratègia 10. Homologació Estratègia 11. Formació Estratègia 12. Recursos Estratègia 13. Valors
Pla Director Esport Educatiu – Processos a activar: comunicatius, a on la comunicació de l'oferta i el model d'esport en edat escolar en els seus agents esdevé clau per l'èxit de la seva implantació.	Estratègia 9. Difusió Guia d'oferta esportiva per a infants i joves i web de consulta de la Guia. Estratègia 4. Diàleg agents
Pla Director Barcelona Equipaments i espai de Pràctica Esportiva – Pla d'Equipaments Esportius Escolars: regulació, seguiment i control de l'ús dels espais.	Estratègia 1. Ús d'espais públics i municipals Estratègia 7. Ús d'espais escolars
Pla Director Esport i Salut – Justificació: Voluntat de l'Ajuntament de promocionar la salut a través de l'activitat física regular. Esport i salut, considerats bons instruments per assolir objectius d'àmbits socials com la inclusió, la cohesió, la igualtat i l'educació.	Àrea de treball Transició Educació Física a hàbit d'activitat física. Estratègia 5. Itineraris Estratègia 6. Accés universal Estratègia 13. Valors
Pla Director TAC - TIC (Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement – Tecnologies de la Informació i la Comunicació) – Sub projecte Oficina de Serveis als Clubs: [...] aportar instruments que permetin donar suport a als clubs en la seva gestió.	Estratègia 11. Formació Estratègia 12. Recursos

» 10. Agents

El principal ens promotor d'aquest Pla és l'Ajuntament de Barcelona amb l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports al capdavant a través de l'Institut Barcelona Esports, del Consorci d'Educació de Barcelona i dels Districtes de la ciutat. A més de l'Administració local, gràcies al conveni signat a l'abril de 2012, el Consell de l'Esport Escolar de Barcelona (CEEB) ha esdevingut el principal gestor en aquesta matèria.

A més de l'Ajuntament i del CEEB, el desenvolupament del Pla Barcelona Esport en edat escolar requereix la imprescindible participació de les institucions i entitats que detallem a continuació:

- Centres educatius (públics, concertats i aquells privats interessats)
- Entitats esportives i socio-culturals (amb secció esportiva)
- Instal·lacions esportives municipals i privades
- Federacions esportives catalanes i espanyoles (vinculades a l'organització de grans esdeveniments esportius)
- Empreses relacionades amb l'àmbit de l'esport en edat escolar
- Persones expertes en temes específics del sector i el seu context
- Professorat d'Educació Física i d'altres matèries relacionades
- Altres institucions (p. Ex. Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, COPLEFC, etc.)
- Universitats (INEFC-Barcelona, Facultat PCEE-Blanquerna URL, etc.)

» 11. Temporalització general

Fases	Set	Oct	Nov	Des	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul
Disseny dels programes (millores en els ja existents i noves propostes)											
Contactes i/o reunions amb gestors i col·laboradors dels programes (clubs, federacions, experts, etc.)											
Contactes i/o reunions amb beneficiaris (professorat, monitoratge, escoles, ...)											
Implementació dels programes											
Avaluació dels programes											
Tancament dels programes											

» 12. Pressupost global

A continuació detallem la inversió dels dos àmbits d'actuació corresponents al curs 2012-13. En aquests moments, estem pendants de tancar el pressupost per al curs que comença.

Pla Barcelona Esport en edat escolar	INVERSIONS
L'escola fa esport a la ciutat	279.040,83 €
Sumant-t'hi el programa "ja nedo" (el de més inversió)	544.965,72 €
Pla d'Esport fora d'horari escolar de Barcelona	123.155,99 €
Personal (conveni IBE-CEEB)	165.807,19 €
TOTAL INVERSIÓ	833.928,90 €

» 13. Consideracions finals

Per tancar aquest document, volem reiterar alguns aspectes que considerem especialment rellevants per al bon desenvolupament del Pla Barcelona Esport en edat escolar.

D'una banda, cal destacar l'important paper del teixit associatiu i educatiu de la ciutat, la iniciativa del qual és fonamental, i el de l'Ajuntament de Barcelona, amb el seu rol de suport i servei als agents esportius i a la ciutadania en general. Més enllà de la implicació d'aquests dos àmbits, l'associatiu i el municipal, el vincle entre ambdós és imprescindible per implementar les estratègies plantejades de manera efectiva i satisfactòria.

D'altra banda volem remarcar la importància de disposar d'un marc de referència com el que ofereix aquesta Mesura, un full de ruta que guiï la intervenció dels diferents agents de la ciutat relacionats amb l'esport en la infància i l'adolescència. Com a tal, aquesta Mesura de Govern ha de permetre traduir les formulacions per escrit presentades en la prestació dels serveis i productes finals corresponents; en definitiva, traslladar les actuacions dissenyades a la pràctica per a que, en última instància, acabin beneficiant les persones i organitzacions destinatàries a qui aquest Pla va adreçat.

Tan important com la disposició i l'ús d'aquesta eina ho és la seva actualització i vigència, de manera que es revisarà periòdicament per tal d'ajustar-la a la realitat de cada moment i permetre la seva continuïtat amb futurs instruments per al desenvolupament de l'esport en edat escolar a Barcelona.